

Warszawa, dnia 24 września 2018 r.

Sygn. akt VI Ka 237/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Maciej Schulz

Sędziowie: SO Adam Bednarczyk

SR del. Justyna Dołhy (spr.)

protokolant: protokolant sądowy stażysta Anna Tarasiuk

przy udziale prokuratora Mariusza Ejflera

po rozpoznaniu dnia 24 września 2018 r.

sprawy N. B. (1) syna S. i M., ur. (...) w W.

oskarżonego o przestępstwa z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk, art. 284 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie

z dnia 20 maja 2016 r. sygn. akt III K 787/13

zmienia zaskarżony wyrok w zakresie pkt. V w ten sposób, że na podstawie art. 46 § 1 kk w brzmieniu sprzed 1 lipca 2005 r. orzeka wobec oskarżonego obowiązek naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody na rzecz pokrzywdzonych A. i M. T. poprzez zapłatę kwoty 180.000 zł w terminie roku od uprawomocnienia wyroku; zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie na rzecz adw. M. K. kwotę 516,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu oskarżonego w instancji odwoławczej oraz podatek VAT; zwalnia oskarżonego od uiszczenia kosztów sądowych w II instancji, przejmując wydatki na rachunek Skarbu Państwa.

SSR del. Justyna Dołhy SSO Maciej Schulz SSO Adam Bednarczyk

Sygn. akt VI Ka 237/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie z dnia 20 maja 2016 r. w sprawie o sygn. akt III K 787/13 oskarżony N. B. (1) został uznany za winnego popełnienia przestępstw z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk i z art. 284 § 1 kk, za które Sąd wymierzył mu odpowiednio kary 2 lat pozbawienia wolności oraz 4 lat pozbawienia wolności. Sąd Rejonowy wymierzył oskarżonemu karę łączną 4 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 72 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej pokrzywdzonym A. i M. T., poprzez zapłatę na ich rzecz kwoty 210.000 zł w terminie roku od uprawomocnienia się wyroku.

Na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego, wyrokiem z dnia 24 stycznia 2017 r. Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie zmienił rozstrzygnięcie Sądu I instancji uchylając orzeczenie o karze łącznej z punktu III oraz o obowiązku naprawienia szkody z punktu V, zmieniając wyrok poprzez ustalenie, iż czyn opisany w punkcie I został popełniony w listopadzie 2011 r. oraz w maju 2012 r. i obejmuje kwotę 40.000 złotych oraz przez ustalenie,

iż czyn opisany w punkcie II został popełniony w okresie od 5 sierpnia 2011 r. do 29 czerwca 2012 r. Sąd II instancji złagodził karę wymierzoną w punkcie II do 3 lat pozbawienia wolności, a na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk w miejsce kar jednostkowych wymierzył oskarżonemu karę 4 lat pozbawienia wolności jako karę łączną. Ponadto, na podstawie art. 46 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 2015 r. w zw. z art. 4 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody na rzecz A. i M. T. w wysokości 180.000 złotych, a w pozostałej części utrzymał wyrok w mocy.

Obrońca N. B. (1) od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie wniósł kasację w części tj. co do punktu II.5 wyroku i rozstrzygnięcia o środku karnym w postaci orzeczenia obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem na podstawie art. 46 § 1 kk.

Sąd Najwyższy na skutek rozpoznania wniesionej kasacji, wyrokiem z dnia 1 lutego 2018 r. uchylił wyrok Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie w zaskarżonej części i przekazał sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Analizując zaskarżone orzeczenie przez pryzmat zarzutu podniesionego w apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego w zakresie rozstrzygnięcia w wyroku Sądu Rejonowego odnośnie nałożonego obowiązku naprawienia szkody należy stwierdzić, że Sąd Rejonowy w sposób błędny na podstawie art. 72 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej pokrzywdzonym A. i M. T., poprzez zapłatę na ich rzecz kwoty 210.000 zł w terminie roku od uprawomocnienia się wyroku, w sytuacji kiedy wymierzył oskarżonemu bezwzględną karę pozbawienia wolności. Przepis art. 72 § 2 kk daje bowiem podstawę do nałożenia obowiązku naprawienia szkody w całości lub w części tylko w ramach obowiązku probacyjnego związanego z warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności.

W niniejszej sprawie pokrzywdzeni A. i M. T. dochodzili swoich roszczeń finansowych w ramach powództwa cywilnego, a po zmianie przepisów i usunięciu tej instytucji z kodeksu postępowania karnego z dniem 1 lipca 2015 r., złożyli wniosek o naprawienie wyrządzonej im szkody na podstawie art. 46 kk. Takie stanowisko pokrzywdzonych było wiążące, bowiem nakładało, zgodnie z treścią art. 46 § 1 kk, na Sąd Rejonowy obowiązek orzeczenia w zakresie obowiązku naprawienia szkody.

Z uwagi na prawomocne rozstrzygnięcie odnośnie wysokości wyrządzonej przez N. B. (1) szkody i ustalenie jej na niebudzącą wątpliwości kwotę łączną 180.000 zł konieczne stało się orzeczenie w niniejszej sprawie obowiązku naprawienia szkody maksymalnie w tej ustalonej wysokości.

Mając na uwadze powyższe oraz fakt, że apelacja od wyroku Sądu Rejonowego została wniesiona wyłącznie przez jego obrońcę na korzyść oskarżonego, co powoduje niemożność orzekania na jego niekorzyść (art. 434 § 1 kpk), a także kierując się zapatrywaniami Sądu Najwyższego wyrażonymi w wyroku z dnia 1 lutego 2018 r. (art. 442 § 1 i 3 kpk) konieczna stała się zmiana zaskarżonego wyroku w zakresie nałożonego obowiązku naprawienia szkody i orzeczenie go na podstawie art. 46 § 1 kk w brzmieniu ustawy sprzed dnia 1 lipca 2015 r. poprzez zobowiązanie oskarżonego do naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody na rzecz pokrzywdzonych A. i M. T. poprzez zapłatę kwoty 180.000 zł w terminie roku od uprawomocnienia wyroku. Termin roku na spełnienie obowiązku naprawienia szkody został bowiem określony w zaskarżonym wyroku Sądu I instancji, tak więc niemożliwe było ukształtowanie go mniej korzystnie dla oskarżonego. Brak jest również podstaw do określenia na spełnienie tego obowiązku dłuższego terminu, bowiem oskarżony przypisanych mu przestępstw dopuścił się ponad sześć lat temu i naruszając normy prawne powinien liczyć się już wtedy z koniecznością zwrotu pokrzywdzonym pieniędzy. Kwota 180.000 zł jest kwotą szkody wynikającą bezpośrednio z popełnionych przez oskarżonego przestępstw, istniejącą w chwili orzekania, a zatem brak było podstaw do jej miarkowania i zasądzenia w niższej wysokości.

Przechodząc do kwestii zastosowania przepisów w brzmieniu ustawy sprzed 1 lipca 2015 r. przy zastosowaniu art. 4 § 1 kk, należało stwierdzić, że względniejsza była dla oskarżonego ustawa sprzed nowelizacji w odniesieniu do instytucji

obowiązku naprawienia szkody wyrażonej w art. 46 kk, gdyż obecnie przepis ten pozwala na zastosowanie przepisów prawa cywilnego do naprawienia szkody, a więc również zasądzenia od oskarżonego odsetek, czego nie przewidywał przepis w brzmieniu sprzed nowelizacji.

Zgodnie z wnioskiem obrońcy z urzędu oskarżonego, Sąd zasądził od Skarbu Państwa na jego rzecz kwotę wynagrodzenia za obronę w instancji odwoławczej wraz z podatkiem od towarów i usług zaś uwzględniając sytuację materialną oskarżonego, który odbywa karę pozbawienia wolności, Sąd zwolnił go od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze wydatkami obciążając Skarb Państwa.

SSO Adam Bednarczyk SSO Maciej Schulz SSR del. Justyna Dolhy